

ZUZENBIDEA

Gizakiak bizirauteko, beharrezkoa da gizarte-talde bat denboran zehar existitu eta irautea, hala talde horren elkarbizitza ere ahalbidetzeko. Hori dela eta, gizarte guztiek izan dituzte historian zehar hainbat formaltasun-mailatako arauak, bizikidetzaren orekatua, taldearen biziraupena eta kohesioa bermatzeko. Hasieran, erabilerak eta ohiturak hartu zituzten gizarteek hainbat arauak eta elkarbizitza ezartzeko sistema gisa. Ondoren, sistema egituratuagoa ezartzea erabaki zen, idatziz jasotako arau-sorta bilakatuta eta, arau gehienak, gizarteko kideek —norbanakoek, eragile ekonomikoek eta, zuzenbidezko estatuetan, erakundeek— onartu zituzten. Hala ere, norbanako-talde bakoitzak egoki irizten dituen arauak ezar ditzake: gizarte batean legezkoa dena, legez kanpokoia izan daiteke beste gizarte batean.

Gure inguruneari dagokionez, aplikagarri zaizkigun arauak gure erakundeek egindako arauketaren ondoriozkoak dira. Erakunde horiek nazioartekoak, Europakoak, estatu mailakoak, erkidegokoak eta tokikoak dira. Era berean, arau horiek zuzenbidearen hainbat adarrek garatu eta adierazten dituzte, hala nola honako hauek: zuzenbide zibila, zuzenbide penala, administratiboa, merkataritza- eta lan-zuzenbidea, ingurumen-zuzenbidea, etab.

Modu berean, Zuzenbidearen unibertsaltasuna aintzat hartzen bada ere, ezin dugu ahaztu hainbat errealitatetara egokitzen dela. Euskal Autonomia Erkidegoan, euskal zuzenbide zibilak jasotzen duen berezitasun bat dugu, auzotartasun zibila adibidez; auzotartasun horren arabera ezartzen dira gure eguneroko hainbat alderdi, hala nola ondasun- eta oinordetza-eskubidearen eta ezkontzako erregimen ekonomikoaren printzipioak.

Hortaz, esan dezakegu Zuzenbideak gizarte baten kideen portaera arautzen duela. Batzuetan argi antzematen ez badugu ere, presente dago gure egunerokoan eta, beraz, oinarrizkotzat ditugun ekintzek (bide publikotik ibiltzeak, produktu bat erosteak, gure laneko harremanek, lapurreta edo istripua gertatzeko aukerak) garrantzi juridikoa dute.

Ildo horretatik, Zuzenbideari buruzko ikasgaia beharrezkoa da hezkuntza-sistemako etapa honetan, ikasleengan sendotzen baitu gizarte baten parte izatearen kontzientzia, eta gizartean kritikoki jarduteko jarrera, berezko arauak dituen taldeko kide izatearen baldintza bereganatuz eta bete-betean demokratikoa den gizartean Zuzenbideak lortu behar dituen demokraziaren, elkartasunaren eta justizia sozialaren balioak garatuz.

Zuzenbideari buruzko ikasgaiak Batxilergoko etapako funtsezko konpetentziekin eta helburu orokorrekin bat datozen gaitasunak lortzen laguntzen du, eta konpetentzia eta helburu horiek dira: herritartasun demokratikoa erabiltzea, modu arduratsuan eta autonomoan jarduteko heldutasuna sendotzea, eskubide-berdintasun eragingarria sustatzea edo gizartean bizitzearen ondoriozko betebeharez jabetzea.

Gainera, diziplinarteko testuinguruak eta esperientzia pertsonalak gehitu dira, eta horiez baliatuko dira ikasleen ikaste-ingurunea aberasteko, izan banaka zein taldean, haien interesa elkarlotuz eta beharrian espezifikoei arreta jarritz.

Ebaluazio-irizpideek, konpetentzia espezifikoetatik eta proposatutako oinarrizko jakintzetatik eratorrita, ikasleek beren ikaskuntza-prozesuan aktiboki parte hartzea,

ikerketa banaka edo taldean aplikatzea, sorkuntza adierazgarriak testuinguruan kokatuta sortzea eta jendaurrean eraginkortasunez komunikatzea sustatzen dute. Hori guztia ikaskuntza-prozesuaren eta, hortaz, bizi-ingurunearen eraldaketaren balioespen kritiko eta etikoa ardatz hartuta

Konpetentzia espezifikoak bereganatzeko oinarritzko jakintzak lau multzotan daude banatuta.

- *Zuzenbidearen funtsezko oinarriak:* Lehenengo multzo honetan, ikasleei lagunduko zaie hausnartzen Zuzenbideak gizarte-antolakuntzan duen funtzioaren inguruan, eta helburua da ezaugarri bereizgarriak eta Zuzenbidearen definizioa ezartzea; halaber, Zuzenbidearen adar ezberdinak eta lengoia juridikoaren esanahi tekniko eta zientifikoa ezagutzea sustatzen da.

Bestalde, “kultura orokorraren” hainbat alderdi garatzen laguntzen du —oinordetza-eskubidea edo familiakoa, besteak beste—, azaletik bada ere, gero eta beharrezkoagoa baita bizitzako hainbat unetan horiek erabiltzea.

- *Zuzenbidea, enpresa eta lana.* Multzo honetan, ikasleek bizitzan zehar halabeharrez biziko dituzten testuinguruetara hurbiltzeko beharko dituzten oinarritzko kontzeptuak lantzen dira: haien eguneroko merkataritza-harreman guztiak arautuko dituzten merkatu-ekonomiak erabiltzen dituen tresnei buruzko ezagutzak, lan-harremanei eta Gizarte Segurantzari buruzko ezagutzak edo “zerga-kontzientzia” sortzen laguntzen duten ezagutzak, ikasleek modu kritikoan hausnar dezaten guztion ongiari ekarpena egitearen beharra, bakoitzak legeak ezartzen dionaren arabera.

- *Zuzenbidea eta gizartea.* Multzo honen helburua da ikasleek ezagutzea nola dagoen antolatuta herrialde bateko botere politiko eta soziala eta, hori oinarri hartuta, hainbat balio gain hartzea, esaterako: demokrazia, diskriminaziorik eza, elkartasuna, herritarren ordezkariak iragarritako legeak errespetatzea, indarkeriarik eza, Herri baten kide izatearen kontzientzia. Horretarako, oraingo testuak aztertuko dira, ingurumena babesteko legeak, migratzailearen babeserakoak eta genero-berdintasunari buruzkoak, besteak beste.

Garrantzitsua da azpimarratzea, alde batetik, ezagutza horiek oso garrantzitsuak direla ikasleak “zuzenbidearen kultura” prestatzeko, hau da, “araudia”ren funtzionamendua ezagutzea, Zuzenbidea Demokraziaren tresna gisa ulertzeko.

- *Kasu praktikoen azalpen publikoa.* Kasu praktiko baten ebazpena kasu hori jendaurrean aurkeztuta ezagutaraztea da. Horretarako, jendaurrean komunikatzeko eta aurkezteko teknikak landuko dira, eta tresna informatikoak eta ikus-entzunezkoak izango dira euskarri.

Ikasgaiaren programazioari dagokionez, curriculumak ikuspegi teoriko-praktikotik zehaztea proposatzen da, eta ezagutzak dagokien atalarekin lotutako kasu praktiko txiki bidez garatuko dira. Hartara, ikaskuntza ekintzan bertan eta ekintzatik bertatik eraikiko da. Ikasleek taldean lan egingo dute, erabakiak giro malgu eta irekian hartuko dituzte, hala haien gaitasunak erabili eta trebetasun eta jarrera ekintzaileak indartzeko.

Lan-dinamika horrek kultura sortzailea, kolaboratiboa eta parte-hartzailea sustatzen du, eta helburu du pertsona guztientzako balioa sortzea.

Kasu praktiko horiek garatzeko, beharrezkoa da, alde batetik, Zuzenbidearen familiako beste ikasgaiak aztertzea —Ekonomia eta Kudeaketa eta Administrazio Prozesuak, batez ere— eta, bestetik, ezinbestekoa da aipatu ikasgaietako irakasleekin koordinatzea, errepikapenak saihesteko eta, bereziki, ikasteko estrategia bateratuak ezartzeko. Hartara, helburuak beteko dira eta aipatu ikasgaiak garatzeko beharrezko oinarri juridikoa bereganatuko da.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. Zuzenbidearen adar ezberdinen funtzioa aztertzea, horien berezko terminologia ulertuz eta bereganatuz, Zuzenbideak banakako edota taldeko gatazkak ebazteko eta gizarte-elkarbizitza hobetzeko egindako ekarpena balioesteko.

Konpetentzia honen bidez, egiaztatu nahi da ikasleek oinarrizko terminologia juridikoa txertatu dutela beren berezko hiztegian, ikasgaia ikasi bitartean erabiltzeko eta beren bizitza pertsonaleko une ezberdinetan (familiar, lanean, etxebizitza eskuratzean...) eragiten dieten gaiak identifikatzeko.

Halaber, helburua da Zuzenbidearen adar ezberdinetara ikuspegi kritikoaren bidez hurbiltzea, testuinguruan jarritako adibideak aztertzearen bidez, honako gai hauen eguneroko egoeren adibideen bidez: nazionalitatea lortzea, kontratuak formalizatzea, etxegabeteen ondorioak, zigorrak betetzea eta birgizarteratzea, zehapenen derrigortasuna, zaintza partekatua, etab. Hala, hausnarketa koherentea erraztu eta Zuzenbideak gatazkak ebazteko eta gizarte-elkarbizitza bermatzeko elementu gisa duen funtzioari buruzko balioespen positiboa ahalbidetuko da.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK3, HKK5, ELK1, DK1, PSIIK1.2, HK1, HK2, HK3.

2. Merkatuaren eta enpresaren araudi juridikoa interpretatzea, bi eremuotan eragile ekonomikoek duten funtzioari buruz hausnartuz, praktika espekulatzailer bidegabeen aurrean Zuzenbidea zorrotz betetzearen garrantzia egiaztatzea.

Beharrezkoa da herrialde baten makineria ekonomikoa eratzen duten zatiak arautzen dituen legedi espezifikoa aztertzea. Hortaz, enpresa-munduko berezko kontzeptuak ikasiko dira, hala nola kiebra jotzea edo ordainketa-etendura eta enpresen edo enpresaburuen erantzukizun juridikoak. Halaber, balore-merkatuan edo finantza-bitartekarien berezko jarduerarako —nagusiki, finantza-entitateetarako— indarrean dagoen legedia ikertzeko hurbilpena egingo da, “bidezkoa”, “legezkoa” edo “etikoa” moduko kontzeptuen arteko antzekotasunak eta ezberdintasunak bereizteko.

Hori guztia garatzeko, jorratu beharreko gaietan benetako kasuak aztertu eta azalduko dira.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK3, HKK5, ELK1, DK1, PSIIK1.1, PSIIK4, HK1, HK2, HK3

3. Langileen Estatutuaren edukia eta egitura aztertzea eta ebaluatzea, lan-kontratuari, ordezkaritza-eskubideari eta norbanakoen zein kolektiboen gatazken ebazpenari garrantzia emanez, gaur egungo laneko legediari buruzko hausnarketa kritikoa egiteko.

Helburua da ikasleek langileen eskubideen eta betebeharren funtsezko eskubideen kartaren oinarri diren ildo nagusiak ulertzea, eta bereziki azpimarratzea gehien eragin diezaieketen alderdiak, edo identifikatuen sentiarazten dituzten alderdiak, kontratazio-modu ezberdinak eta kontratazio-aldeetan duen eragina aztertuz. Halaber, negoziatio kolektiboa eta gatazken ebazpena arautzen duen egitura juridiko osoa ere landuko da, bertan erabilitako terminologiaren esanahia ulertzeko eta gaur egungo laneko legedia interpretatzeko gai izan daitezen. Era berean, gomendagarria da hainbat kasu espezifiko aztertzea, adibidez, sexuen arteko soldata-arrakala edo emakumeek hainbat arrazoigatik jasaten dituzten laneko diskriminazioak.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, HKK3, ELK1, DK1, PSIIK1.2, PSIIK4, HK1, HK2.

4. Gizarte Segurantzak antolamendu juridikoan duen funtzionamendua deskribatzea, zerga-bilketaren mekanismoa ulertuz eta afiliatuek jasotzeko eskubidea duten hainbat prestazioren ezaugarriak azalduz, Gizarte Segurantzak errentaren birbanatzaile eta ongizate-estatuaren bermatzaile gisa duen funtzio solidarioa ezagutzeko.

Alde batetik, helburua da ikasleek ulertzea zergatik dagoen Gizarte Segurantzaren estatu batean eta Gizarte Segurantzaren edukitzearen beharra arrazoitu eta ebaluatzeko gai izatea, Gizarte Segurantzaren funtzionamendua ezagutuz eta balioetsiz. Halaber, beharrezkoa da gure etorkizuneko ongizate-estatuaren kalitateari buruzko hausnarketa kritikoa egitea, eta hori gure egungo gizarteak aurre egin beharreko arriskuekin lotzea, hala nola, honako hauekin: herritarren zahartzea, pentsio-sistemaren jasangarritasuna edota krisi ekonomiko global luzeen aurrean gizarte-prestazioak handitzeko beharrezkoa.

Bestalde, beharrezkoa da kotizazio-sistemaren bidez zergak biltzeko mekanismoa ulertzea. Horretarako, adibidez, nomina erraz bat eta Gizarte Segurantzaren eredu formalak (TC2, TC1, afiliazio-altak, etab.) aztertuko dira. Gainera, afiliatuek hainbat egoera direla medio (langabezia, gaixotasuna, baliaezintasuna...) prestazioa jasotzeko eskubidea izan eta hori jasotzeko baldintzak ezagutuko dira.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, HKK3, ELK1, DK1, PSIIK4, HK1, HK2, HK3, EKK1.

5. Hainbat erakunde publikoren zergak biltzeko funtzioa balioestea, zergak biltzeko sistema ezberdinak ezagutuz, baita herritarren kontzientzia arduratsua bereganatzeko zerga adierazgarrienak ezagutuz ere, zerga-betebeharrak betetzeko eta zergak ordaintzea saihestearen gizarte-kostua ekiditeko.

Helburua da, alde batetik, ikasleek zerga-sistema orokorra, zerga-bilketarako sistemak eta zerga motak ezagutzea. Hartara, zergak biltzeko funtzioaren eta gizarte-gastu eta -ongizateko politikak garatzeko beharrezkoak diren baliabideak jasotzeko beharizanaren arteko lotura ulertuko dute. Halaber, eta Euskal Autonomia Erkidegoaren kasuan, beharrezkoa da euskal zerga-sistemaren berezitasunak azpimarratzea eta, horretarako, euskal kontzertu ekonomikoa eta Foru Aldundien funtzioa aztertuko dira, administrazioaren benetako funtzionamenduaren ikuspegi zabalagoa eskuratzeko.

Bestalde, garrantzitsua da ikasleek ezagutzea eta balioestea zeintzuk diren zergadunek (pertsone fisikoek eta sozietateek) Altxor Publikoari haien baliabideen zati bat emateko derrigortasunari ematen dioten erantzuna, zerga-iruzurra gainerako zergadunekiko solidarioa ez den jarrera gisa identifikatzeko. Horretarako, gai horien inguruko benetako kasuak aztertu eta azalduko dira.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, HKK3, STEM1, DK1, HK1, HK2, HK3, KKA1.

6. Gure gizartearen antolaketa juridiko-politikoaren ulertzea, Espainiako Konstituzioaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko Estatutuaren alderdi adierazgarrienak eztabaidatuz eta azalduz, gure arau eta erakundearen aldeko prestutasuna adierazteko eta horien behar bezalako funtzionamendua ziurtatu eta horien oinarri diren eta sustatzen dituzten balio demokratikoak bere egiteko.

Helburua da, alde batetik, ikasleek modu kritikoan balioestea Konstituzioaren esanahia: izan ikuspegi juridikotik, aukera politikotik zein "legeen lege" izanagatik. Halaber, beharrezkoa da haren garrantzia modu abstraktuan ez identifikatzea, Konstituzioak ikasleen eguneroko bizitzan izan dezakeen eraginari dagokionean baizik, eta demokraziaren berezko balioak gain hartuz betiere: diskriminaziorik eza, elkartasuna, herritarren ordezkariak iragarritako legeekiko errespetua, indarkeriarik eza.

Bestalde, helburua da ikasleek, Euskal Autonomia Erkidegoko herritar izanik, Autonomia Estatutuaren funtsezko alderdiak ezagutzea, hori baita elkarbizitza eta Estatuaren gainerako erkidegoekin harremana ezartzen duena. Horrela, erkidegoaren kide izatearen kontzientzia eta politikarekiko interes eraikitzaile eta parte-hartzaileak sustatuko dira, baita ikasleen ingurunean gizarte-antolakundeak demokratikoago egiteko jarrera positiboa sustatu ere.

Funtsezko bi lege horiek —Konstituzioa eta Estatutua— ulertzeko eta ezagutzeko, gure antolamendu juridikoan eremu pertsonal, publiko eta sozioekonomikorako biltzen dituen oinarriko eskubide batzuk aztertuko dira. Hori guztia

egiteko, ingurumena, genero-berdintasuna eta kalteberatasun-egoeran dauden kolektiboen babesari buruzko alderdiak, besteak beste, arautzen dituzten hainbat araudi aztertuko dira. Análisi horren bidez, ikasleek ingurumen-eskubideen eta eskubide administratiboaren inguruko oinarritzko kontzeptuak ezagutuko dituzte eta, hala, Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) lortzeko konpromiso etikoari eta eko-sozialari buruz hausnartuko dute, baita kalteberatasun-egoeran egoteagatik kolektibo batzuk babes berezia behar duten ala ez hausnartu ere.

Azkenik, beharrezkoa da ikasleek gure euskal gizartearen berezitasunak interpretatzea eta horiei buruz hausnartzea, gure berezko legediak euskal gizartearen ongizatea hobetzeko egiten dituzten ekarpenak balioetsiz. Horrela, Zuzenbidea gure herrialdearen berezko adierazpenaren beste elementu bat gehiago da.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, HKK3, DK1, PSIIK3.1, HK1, HK2, HK3, HK4, EKK1, KKAK1.

7. Komunikatzeko trebetasunak garatzea, tresna informatikoak eta ikus-entzunezkoak erabiliz, kasu praktikoaren ebazpena jendaurrean azaltzeko eta komunikatzeko.

Helburua da ikasleek, kasu praktikoak jendaurrean azaltzean, arreta bereganatzeko komunikatzeko trebetasun teknikoak erabiltzen dituztela egiaztatzea, kasu praktikoak prestatu, garatu eta defendatzeari lotutako alderdiak jorratuz.

Kasuen prestaketari dagokionez, gai izan behar dute kasuaren alderdi nagusiak laburbiltzeko, aurkezpenean erabiltzeko materiala osatzeko eta aurkezpenaren proba egiteko. Horretarako, denbora eta erabili beharreko bitarteko teknikoak kontrolatu behar dituzte.

Kasuaren garapenera dagokionez, ikasleek hitzezko eta ez-hitzezko komunikazioa zainduko dute, eta ideiak behar bezala, zehatz eta antolatuta azalduko dituzte, aurkezpenerako eraginkorrenak diren tresnak erabiliz. Azkenik, ikasleek gai izan behar dute batzorde ebaluatzaile batek egin ditzakeen galderari argudio bidez erantzuteko.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, HKK3, ELK1, ELK2, DK2, DK3, PSIIK1.2, HK1, EKK1, EKK2, KKAK3.1, KKAK4.2

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK

1. konpetentzia espezifikoa
1.1 Zuzenbidearen adar ezberdinen ekarpenak ezagutzea, kasu adierazgarrien analisisien bidez, <i>ad hoc</i> terminologiaren erabilera errespetatuz eta gatazkak ebazteko egindako ekarpena positiboki balioetsiz.
2. konpetentzia espezifikoa

2.1. Eragile ekonomikoen funtzioa aztertzea, harreman ekonomikoak arautzen dituen araudia betetzeko beharrianari buruz hausnartuz, hala etorkizunean bidegabeko jokabideak saihesteko.

3. konpetentzia espezifikoa

3.1. Gaur egungo laneko legedia interpretatzea eta balioestea, aurrez hautatutako kasu adierazgarrien azterketaren bidez: kontratu-egoera, ordezkaritza-eskubideak eta negoziazioa eta norbanakoen zein kolektiboen gatazkak ebazteko prozesuak.

4. konpetentzia espezifikoa

4.1. Gizarte Segurantzak gure antolamendu juridikoan duen existentzia balioestea, ongizate-estatuan bermatzaile gisa duen funtzioa argudioen bidez justifikatuz.

4.2. Gizarte Segurantzaren zergak biltzeko sistema ulertzea, hainbat dokumentu formal aztertuz: nomina eta Gizarte Segurantzaren TC2 eta TC1 ereduak.

4.3. Gizarte Segurantzak jasotzen dituen egoerak aztertzea, bakoitzaren ezaugarri baldintzatzaileak eta bakoitzari dagozkion prestazioak azalduz eta, hala, aipatu erakundearen funtzionamendua ulertuz.

5. konpetentzia espezifikoa

5.1 Zerga-sistema orokorra eta euskal foru-zerga sistema ezagutzea, zerga eta zerga-sistema ezberdinak ezagutuz eta baliabide monetarioak lortzeko beharra birbanaketa-justiziaren printzipio gisa balioetsiz.

5.2. Zerga-iruzurreko eguneroko benetako kasuak identifikatzea eta aztertzea, iruzurgileen praktika insolidarioek gizarteari eragiten dioten kalteari buruz hausnartuz.

6. konpetentzia espezifikoa

6.1 Giza eskubideak, ingurumen-eskubideak eta bereziki kalteberak diren kolektiboen eskubideak babestearen beharri buruz hausnartzea, hori defendatzea bermatzen duten hurbileko araudi-testuak aztertuz eta gure legediak horretan egiten duen ekarpena balioetsiz.

7. konpetentzia espezifikoa

7.1. Ideiak aurkeztu eta argudiatzeko komunikazio-trebetasunak erabiltzea, ideiak eraginkortasunez hedatzeko tresna informatiko edota ikus-entzunezko erakargarriak erabiliz.

Oinarrizko jakintzak.

A. Zuzenbidearen funtsezko oinarriak.

Antolamendu juridikoaren iturriak. Zuzenbidearen printzipio nagusiak: eskubide naturala eta eskubide positiboa.

Arauen hierarkia eta Zuzenbidearen adarrak;

Zuzenbide Zibilaren, Penalaren eta Administratiboaren ezaugarriak eta oinarrizko funtzioak. Kasuen analisia.

Legedia versus justizia.

B. Zuzenbidea, enpresa eta lana.

B.1. Merkataritza-zuzenbidea

Merkataritza-zuzenbidearen oinarrizko kontzeptuak eta gainerako araudi juridiko ekonomikora hurbilpena. Enpresa motaren arabera erantzukizun juridikoa. Kiebra jotzea eta ordainketa-etendura. Merkatuaren oinarrizko erregulazioa.

Balore-burtsaren eta finantza-bitartekarien funtzionamenduari buruzko oinarrizko araudia.

Balore-merkatuek espekulazio-foro gisa duten funtzioaren aurrean jarrera kritikoa.

B.2. Lan-zuzenbidea

Lan-zuzenbidearen kontzeptua: Langileen Estatutua: edukia eta egitura. Langileen Estatutuak gizarte justuagoa lortzeko egiten duen ekarpenaren balioespena. Soldata-arrakala eta emakumeen laneko diskriminazioa.

Norbanakoen harremanen tratamendua Langileen Estatutuan: Lan-kontratua: kontzeptua eta motak. Gizabanakoen gatazkak.

Harreman kolektiboen tratamendua Langileen Estatutuan: ordezkartza-eskubidea, negoziazio kolektiboa eta gatazka kolektiboak.

Gizabanakoen eta kolektiboen ebazpenei buruzko benetako kasu praktikoen analisia.

Gizarte Segurantzza: kontzeptua eta prestazioak.

Gizarte Segurantzza ongizate-estatuaren bermatzaile izateko balioespena.

B.3. Zerga-zuzenbidea

Zerga-sistemaren egitura: Ogasun Publikoa, Zentrala, Tokikoa eta Euskal Foru Ogasuna.

Zerga-bilketarako sistemak. Zuzeneko zergak eta zeharkakoak.

Zerga-motak: Sozietateak, PFEZ, BEZ eta beste zerga batzuk.

	<p>Euskal Autonomia Erkidegoaren foru-izaeraren ezagutza eta balioespena.</p> <p>Zerga-iruzurrarekiko sentsibilizazioa.</p>
<p>C. Zuzenbidea eta gizartea</p>	
<p>Estatua: kontzeptua, Espainiako estatuaren antolaketa, Erkidegoen Estatua eta nazioz gaindiko erakundeak.</p> <p>78ko Espainiako Konstituzioa: artikulua adierazgarrienen analisia. Funtsezko Eskubideen babesari buruzko hausnarketa kritikoa.</p> <p>Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutua: eskumenak, erakundeak eta ahalmenak. Eskumen adierazgarrienen analisia. Autogobernuaren defentsarekiko eta jarduerarekiko konpromisoa.</p> <p>Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren aintzatespena; Giza Eskubideak babesten dituzten erakundeak; Arartekoa.</p> <p>Euskal gizarteak 2030 Agendan GJHak betetzeko konpromisoa. Ingurumenaren oinarritzko araudia.</p> <p>Kalteberatasun bereziko testuinguruetan kolektiboak babesteko arauak.</p>	
<p>D. Kasuen garapenaren azalpen publikoa</p>	
<p>Negoiazio eta komunikaziorako teknikak.</p> <p>Aurkezpen eraginkor eta zehatza egitearen garrantziaren balioespena. Aurkezpenetarako tresnak.</p>	